Rimaszombat, 1887. október 30. 44. szám. Nyolczadik évfolyam

Szerkesztőségi iroda: R.-Szombat, Losonczi-utcza 24. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el. Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési dij:
Egész évre . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal: R.-szombat, Losonczi-utcza 24. sz. Rábely Miklós könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetmény-, nyilttér- és felszólamlások.

Hirdetési dij: Egy négyhasábos petitsor térfogata . . . . . 5 kr.
Bélyegdij: minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyilttér: Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonczi-utcza 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legczélszerűbben posta-utalvány utján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Műkedvelő egyesület.

Csak a legközelebb mult héten folyt le az országos közmüvelődési egyesületek congressusa, és annak eredményekép már is olvashattuk a lelkes fölhivást, mely az ország hölgyközönségéhez intéztetett, buzditva őket, hogy — Erdély nemeslelkü hölgyeitől példát meritve — a békés szellemi harczban az ó gyöngéd — de mégis hatalmas — kezök is fölvegye a cultura áldásos fegyverét.

Tudom, hogy e szózat nem a pusztában hangzik el. Meggyőződésem — és az eddigi tapasztalat — avval biztatnak, hogy városunk hölgyközönsége és egész társadalma szivében e hang hazafiui viszhangra talál. De megvallom azt is, hogy városunk közönsége — bár a hazafias czélra minden időben tudott áldozni — mégis sokkal, nagyon sokkal tartozik. Sokat tenni pedig másként nem lehet, csak ugy, ha társadalmunk minden tagja az egyesülési szellem által lesz áthatva. Ez a szellem azonban — fájdalom! — nálunk hiányzik; egység és összetartás társaságunkban eddig népszerűtlen fogalmak. —

Hogy mi az oka ennek, kutatni nem akarom; tudom azonban, hogy édes mindnyájunkban benne van, kiben kisebb, kiben nagyobb mértékben, s ezt beösmerve, meg van adva a mód is, melylyel azt eltávolithatjuk; s ez csak az lehet, ha apró előitéleteket félretéve, mindnyájunkat a szent czél, a haza és ennek müvelődése, a nemzeti szellem felébresztése és terjesztése — vezérel.

„Oly kevesen vagyunk, hogy az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni“ igy jellemezte a nagy Széchenyi a magyarság helyzetét, s valóban ez annyira áll még ma is, hogy gyarlóknak kellene vallani magunkat, ha gyöngeségünket be nem látnók, midőn saját sorsunkkal sem rendelkezhetünk szabadon.

Kit nem lelkesit tehát az eszme, a nemzeti megizmosodás eszméje? Ki az tehát, ki közönnyel vonul félre a szent oltártól, idegen isteneknek hozva áldozatot? A porszemből óriás hegyek támadnak, a csep vizből hatalmas folyamok keletkeznek, jelezvén, hogy az egybehalmozott gyöngeség hatalmassággá fejlődhetik.

Ehez hasonlóképen az egyesek csekély, de öntudatos tevékenysége nagy eszmék megtestesülését, a hazafiui buzgóság pedig az erős, boldog és szabad hazát alakitja meg.

Egy lépés lesz azért a magasztos czél felé, ha megteremtetik és fentartatik városunkban az az egyesület, mely már eddig is létezett, sőt virágzott, de ma kihalóban van,

Állitsuk fel ujra és szervezzük közmüvelődési alapon az eddigi „műkedvelő egyesületet“ és az egyesület kebelébe sorakozzék e város életretermett ifjusága, — vonja kebelébe városunk hölgyközönségét — tegye pártfogójává minden müvelt polgárát, hogy legyen ez a város értelmiségének gyülekezője.

Rendezzen az egyesület népszerü felolvasásokat, előadásokat, hangversenyeket és tombolákat, hazafias eszméket karoljon föl és inditson meg; végre a nemzeti ügy szolgálatába állva, fogjon kezet a megyei közmüvelődési egyesülettel, hogy igy annak érdekeit hathatósan mozdithassa elő.

Ime, ez tehát a czél, melyért e sorok megirattak; ez által látom én elérhetőnek társadalmunk felfrissitését és összeolvasztását, és ebben látom városunk részéről a nemzeti szellem terjesztésének egyik hatalmas motivumát,

Hivatkozva tehát a czélra, felhivom még egyszer azokat, kik az előadott dolog megvalósitására hivatottak — azaz társadalmunk ifjabb férfi tagjait — hogy lépjünk mihamar a szervezkedés terére, hogy igy az egyesület, mint egy erőteljes magyar közmüvelődési társas kör, kiléphessen mihamar a működés terére.

y . . . . Z.

Megyebizottsági közgyülés.*)

Gömörmegye bizottságának e hó 17. és 18. napján tartatt őszi közgyülése szokott egyhanguság közt tárgyalta le a napirendre került ügyeket, mirdenben elfogadván az állandó választmány határozati javaslatait, melyekhez alig füződött valami élénkebb eszmecsere, habár az első napon jelen volt bizottsági tagok (száma mintegy 150—160 főre ment,) soraiban ott láttunk többeket azok közül, kik még mindig beható figyelemmel kisérik a megyei élet fejlődését. Az általános érdeklődésnek ez uttal tán először tapasztalt ellanyhulása, még feltünőbb volt a második napon, mikor még a tisztviselők is oly csekély számban jelentek meg a közgyülésen, hogy elnöklő főispán kivánsága folytán kimondatott, miszerint a tisztviselők a közgyülésen mind végig jelen lenni kötelesek. A többi lényegesebb határozatokat következőkben ismertetjük.

Az alispán évnegyedes jelentése tudomásul vétetett. E szerint a megye közigazgatási állapota minden tekintetben megnyugtató. A tisztikar buzgalommal teljesitette feladatát, mire nézve egyik bizonyiték az is, hogy a mult év hason időszakához képest 2043 darab beadvánnyal többet, vagyis 15112 darabot intézett el. A megyei tisztviselők száma egygyel szaporodott a segédlevéltárnoki állomásra főispánilag kinevezett Kubinyi Bertalan — előbb a r.-szombati szolgabirói hivatalnál irnok --- személyében. A közmunka ügyek ellátása körül nagy elismeréssel emlékezett meg a jelentés Jurasko Jakab kir. főmérnök buzgalmáról. A közmunka váltság czimén kivetett 25453 frt 50 krnyi összegből eddig befolyt 20400 frt, — az ut épitések, javitások legnagyobb részben s a közlekedés érdekeinek megfelelően vitettek keresztül. A közegészségügyi viszonyok általában kielégitők. A megyei közkórháznál szükségessé vált épitkezések, a közelebbi rendes közgyülés által adott felhatalmazás alapján, 5593 frt 50 kr. vállalati bérért biztositva lettek. Pótadókul a gyógyalapba — 6097 frt kivetett összegből — befolyt 5690 frt, katonai beszállásolás czimén pedig — 3778 frtból — 2809 frt. A személy- és vagyonbiztonság megzavarva nem lett.

A klenóczi „eset“ nem annyira élénk, mint inkább természeténél fogva érdekes vélemény nyilvánitásra adott alkalmat. Az alispáni jelentés szerint ugyanis Klenócz község határának tagositása alkalmával, kizárólag község iskolai czélokra, egy jókora terület lőn fentartva, mint a község tulajdona, de ennek telekkönyvi bekebelezése hibásan vitetvén keresztül, e területet az ottani ág. ev. egyház vette — a községi elöljárók beleegyezésével — birtokába, s használja már 15 év óta, s most már az egyház nemhogy a jogtalan használatról lemondani hajlandó lenne, de vitássá tette a tulajdon jogot is. Nem nehéz kitalálni, hogy ez álláspontot kik, és mi czélból eszelték ki, s különös, hogy ezen, az 1876. évi 28. t.-cz. értelmében egyébként elég világos jogi kérdés tisztába hozatalát maga a tulajdonos község akadályozta idáig annyira, hogy a legutóbb e czélból kiküldött bizottságnak sem sikerült az egyház és község közt barátságos egyezséget létesiteni. Ez ügyben a közgyülésen az a nézet is felmerült, hogy a megye közönsége, a klenóczi egyház felettes hatósága, az esperesség utján keresse

*) Közelebbi számunkból térszüke miatt maradt ki. Szerk.

TÁRCZA.

Dali Jóska.

Falu hosszat csak egy nóta járja:
Hej! de vig a Kenes Gáspár háza;
A vigalom vigalmat ér
Minden este benne,
Ifju assszony, öreg férjhez
Mást mit is vihetne!? . .

*

„Huzzad czigány, huzzad czigány, huzzad!
Dali Jóska megfizet ha mulat
Szép Kenesné, kiviritott rózsa,
Jer egy fordulóra!“

Szól a nóta, járja a táncz egyre,
Kenesnének szörnyen nagy a kedve,
Nagy a kedve, őszbe borult férje
Nem törődik véle.

Nem törődik, más neki a gondja.
A szomszédék pej lovát alkudja,
Mig alkudja, s felüti az árát,
Elszeretik párját. . .

*

„Szép Kenesné, adj egy csókot nékem;
Meghalok, ha most hiába kérem.“
— „Ejh, a kincsem de szerelmes már ma ---
Nagy a csókom ára!“

Odalent a zsidóék boltjában
Egy aranyos nyakbavalót láttam,
Ha legény vagy, hogy ha csók kell, gátra!
S akkor --- --- --- nem hiába . . .

*

Alig történt, már is hire támadt,
Hogy feltörték az alvégi házat,
S árendását világos hajnalra
Ott találták halva.

*

--- „Itt van? adjad! nézd milyen jól illik
A nyakamra, nézd mi szépen fénylik.“
„Nem, nem, dugd el, ne beszéljünk róla,
Nagy a szivem buja.“

Beteg vagyok --- akadozik nyelve ---
Sietnem kell --- magam se' t'om merre.
Bünbe estem --- ég a lelkem --- testem,
Föld be nem vesz engem.

Embert öltem“ . . . hogy kit, szeretője
Szép Kénesné, nem hallotta tőle;
Nem, mert mint vad, mely nem ismer féket,
--- Fut az erdőségnek.

*

Busan dalol a madár a fákon:
Dali Jóska ne bujdoss e tájon,
Nyomodon van a megye cselédje,
Hogy keritsen kézre.

Dali Jóska mélyén elmerülve
Fel-fel tekint a beborult égre;
Menne szegény, ezerszer is menne,
Hogy ha tudna merre.

Zúg az erdő, viszhangzik a lárma:
„Itt van, ott fut, előre . . . utánna! . . .
Meg van“ . . . zug, bug, szomorun az erdő,
Könnyet sir a felhő.

*

A vármegyeháza, néma csendes,
Nappal van, s az éj madara repdes;
Az öreg pap gyóntatásra készen,
Olvasó kezében.

A törvényre gyülnek, gyülekeznek
Tisztes vének, talpig gyászban ülnek . . .
Szegeny Jóska imádkozik egyre,
Hogy a pap elkezdte.

*

A vármegye háza csöndes, néma,
Udvarának mért piros padlója? . . .

Ne kérdjétek, szomoru a nóta.
Mi fel maradt róla.

*

Szomoru a Kenes Gáspár háza,
Olyan, mintha átok szállt vón' rája:
A szép asszony --- amire ugy vágyott ---
Ejjel nappal keresi a ---
Véres arany láncot.

Mihályi Lajos.

Őszi gondolatok.

Nincs semmi lehetetlen! E szót „lehetetlen“ ki kell törülni a szótárból! — mondá Napoleon.

* * *

Hüvös szél leng át a mezőkön, érintésétől sárgul a falevél, — egy kettő zizegve hull le, lassan, — csendesen, egymásután, — mintha az örökkévalóság egy részét akarná időkörökre beosztani. — Nem hangzik már a madarak vidám csicsergése, — szebb hazába, jobb hazába vonultak a lég vándor szárnyasai, el-el — oda, hol örök a tavasz és örök vidámság honol. — Boldog szárnyasok, kiknek adatott mód és alkalom elhagyni a helyet, hol borongós lett a nap, szomoru az élet, — s elmenni oda, hol derüs az ég, — zöld a mező, — öröm, vidámság, jó kedv támad minden kis helyen. Hányan vagyunk a kik nem mehetünk veletek!

Kinn jártam a mezőn, — a puszta letarolt mezőn. Szemem az egyhangu, kietlen tájon nyugpontot nem talált. Az enyhet adó nem rég még oly sürü berek, megfakult, szakadozott, rongyos mint az árva gyerek, — kinek sem apja, sem anyja nincsen.*) — A későn nyilt virágok — az eltévesztett élet legigazabb jelképei — dértől forrázott fejecskéiket szomoruan csüggesztik alá, — szinevesztett szirmaikon könyként ragyog a dérből olvadt csepp, — mintha terméketlen, meddő, czélnélküli létüket — elhibázott életüket — siratnák.

*) s kiről a „rongyos egyesület“ — még nem gondoskodhatott. Szedő.

a megoldást, mely nézet azonban csak kevesek által pártoltatván, az állandó választmány javaslata lett elfogadva határozatul, mely szerint m. tiszti ügyészség megbizatott, hogy a község nevében az egyház ellen inditson rendes keresetet a kérdéses ingatlan birtokba vétele iránt.

Ezután következett egy csomó kormányrendelet; minden észrevétel nélkül lettek részint tudomásul véve, részint alkalmazkodás végett az illető közegeknek közhirré tétel végett kiadva.

A belügyi kormány rendeletében az iránt kér felvilágositást, hogy a Holló Ilona festésznő részére közelebb megszavazottt 200 frt segély minő alapból fog fedeztetni? A közgyülés felterjesztésében adandó felelete szerint e kiadás a „birság-alap“ terhére fog elszámoltatni.

Feltünést keltett a közmunka és közlekedésügyi kormány 2 rendelete. Az egyikben — már isten tudja hanyadszor tagadja meg a kormány a megye közönsége abbeli kérelmét, hogy az 1885. évi nagy hófuvások által — a megye területén — okczott, s a közmunka alapból előlegezett költségek megtérittessenek. A másik rendelet szerint követeli a kormány, hogy a közmunka tervezet, a kötelezettek lehető észrevételeinek, felszólamlásainak érvényesithetése végett — bizonyos ideig közszemlére tétessék ki. A közgyülés e rendelet ellen szintén fölterjesztéssel fog élni, mert eltekintve attól, hogy a közmunka ügyet szabályozó helytartósági rendelet szerint ez ügyben a megye hatósága önállóan intézkedhetik, a közmunka tervezet közszemlére kitétele felesleges is, mert a kivetés az érdekeltekkel illető községeik utján mindig közöltetvén, az ellene emelt s igazolt észrevételeket esetről-esetre mindig méltányló figyelembe vette. Egyébiránt a megye közönsége igyekezni fog, hogy ezen álláspontját a rendelet czéljával összhangzásba hozza.

Tárgyaltattak ezek után a különféle kérvények. Első sorban emlitjük a rimaszombati „Kuriuczi“ pusztán levő m. kir. földmives iskolában megüresedett, s a törvényhatóság rendelkezése alatti két alapitványi hely betöltését. E két hely Tóth András tornallyai és Marton György feledi illetőségő növendékeknek adatott, ellenben Czékus István abbeli kérelmével, hogy ez intézetben — kertészeti tanulmányai végett — még egy évig maradhasson, elutasittatott azon okból, mert ilyen tanfolyam, a nevezett intézet igazgatójának jelentése szerint, rendszeresitve nincs.

Ugyancsak elutasitólag lett elintézve Gróf Andrássy Manó bánya munkásai abbeli kérelme, hogy a körorvosok dija fizetése alól felmentessenek. Elutasittatásuk indoka az, hogy a körorvos dijazása személyes hozzájáruláson alapul. Kövi, Deresk, Rákos, Nandrás pedig külön körorvosi körré alakulhatásukat kérték, azonban a körorvos évi 1000 frt fizetését biztositani képesek nem lévén, kérelmük teljesithetőnek nem találtatott. Egyébiránt megyei főorvos felhivattott, hogy a községeknek közegészségügyi, eddiginél czélszerübb, beosztása iránt mielőbb nyujtson be tervezetet.

Egyes községek háztartási viszonyaira vonatkozó határozatok közül fontosabbakkint felemlitjük a következőket.

Az ajnácskői kör orvosi állomást rendszeresitvén, az ennek fizetéseül megajánlott 1000 frt évi fizetésnek mikénti biztositására vonatkozó tervezet közszemlére kitétel végett járási szolgabirói hivatalnak visszaküldetett.

Dobsina város elhatározása, hogy az ottani jégbarlang mellett posta és távirda állomás létesittetett, jóváhagyatott.

Nemkülönben jóváhagyatott a kuntaploczai és polonkai körjegyzők fizetésének emelését tárgyazó javaslat, ellenben elvettetett Csetnek és Hanva község abbeli határozata, hogy az ottani birák fizetése leszállittassék,

Az osgyani körből nehány község azon kérelme, hogy külön körjegyzőséget alkothasson, indokoltnak nem találtatott. Rakottyás község utasittatott, hogy vagyoni leltárába azon ingatlanokat, melyeket mint állitólag urbéresekét, abból kihagyott, vegye föl, mert községi vagyonra nézve az „urbéres“ elnevezés különbséget nem tehet.

Rimaszombat városnak megengedtetett, hogy — épitkezései befejezhetése végett — ujabb 20,000 frt kölcsönt vehessen fel, ugy azonban, hogy ezt a törvényszéki palota végett az államnak előlegezett tőke törlesztési részleteiből fizesse vissza. Ugyanannak e városnak megengedtetett az is, hogy állandó tüzoltó csapat szervezhetése czéljából ezentui nem 3-, de 6%-tóli pótadót vethessen ki a lakosokra.

A borzovai és genesi tüzkárosultak segélyezése végett elrendelte a közgyülés, hogy megyeszerte könyöradományok gyüjtessenek.

Pálfala községének megengedtetett, hogy a tanitó fizetését terhelő azon 12 frt, mely az országos tanitói nyugdij intézet pénztárába lenne évenkint beküldendő, a községi pénztárból fizettessék ki.

Az országos gazdasági egyesület átiratában kifejezett azon kérelem, hogy az országos vásárok számit a megye közönsége területén korlátozza, nem teljesithetőnek mondatott ki azon szempontból, hogy e kérdés magán tulajdoni jogokat is érintvén, rendezése körül a kormány kezdeményezése előtt lépéseket tenni a törvényhatóság magát indittatva nem érzi.

Bányay Ferencz, rimaszombati járásbeli szolgabiró, sulyosan megtámadott egészségének helyreállithatása czéljából két hóra szabadságoltatott.

Rendszerint a közgyülés végére szoktak maradni az egyszerü tudomásvételre szánt különféle hivatalos jelentések, melyek után a közgyülés főispán ur ő méltósága által a második napon dél körül, mint emlitettük, igen kis számu résztvevők jelenléteben, befejezettnek nyilvánittatott.

A „Gömörmegyei magyar közmüvelődési egyesület“ közgyülése.

(Vége)

5. Olvastatott Sebők Pál mint a csetneki iskolaszék elnökének kérvénye az ottani ovoda 1888. évi szükségletei fedezhetése végett 100 frt megszavazása iránt.

Ezen kérvény folyamodó iskolaszéknek oly felhivással adatott vissza, hogy a csetneki ovoda részére az egyesület által a közelebb mult évben adott 100 frtnyi segélyt miként lett felhasználását mindenek előtt kimutatván, igazolja azon szükségletet, mely egyesületünk részéről — az ottani közönség hozzájárulása után is — még fedezendő lenne.

6—9. Olvastattak a körök előterjesztései: utalványoztatott a nagyröczei körnek 490 frt, a rozsnyóinak 172 frt 14 kr., a garaminak 200 frt, a nyustyainak 260 frt.

10. Fáy Gusztáv ő méltósága előterjesztést tett az iránt, hogy a megye, különösen magyaroktól lakott vidékein a körök mielőbbi megalakitása eszközöltessék.

Ez inditvány általános helyeséssel fogadtatván, az igazgató-választmányhoz tétetett át a szükséges intézkedések megtétele végett.

11. Elnök jelentette, hogy a gyermek-nyári-menhelyek létesitése iránt tett intézkedések már ez idén is, mutatván fel sikereket, az ügy fejlesztése nemcsak kivánatos, de lehető is a költségelőirányzat alapján. Ugyanazért kérte a közgyülést, hogy ez irányban további lépésekre adjon felhatalmazást. Ez előterjesztés folytán elnök megbizatott, hogy a gyermek-nyári menhelyek létesitését — az igazgató választmánnyal egyetértőleg s igazgató közbejöttével — a szükséghez képest, s a költségelőirányzat keretén belül — eszközöltesse.

12. Olvastatott Liszkay János igazgató választmányi tag, mint a rimabrézói ág. ev. egyház lelkészének kérvénye az iránt, hogy az egyházában gyakorlatba vett magyar nyelvü Isteni tisztelet tartásához szükséglt magyar énekes könyveket szegény sorsu hivei számára leendő megszerezhetése végett 50 frt segély utalványoztassék. — Eltekintve attól, hogy e kérelem a nyustyai kör utján lett volna érvényesitendő, illetőleg a segély azon kör szükségletei közé felveendő, mind az által a közgyülésnek is tudomása lévén ama hazafiui buzgalomról, melylyel kérelmező lelkész ur hiveit a különböző faju testvérek és közös hazaszeretetére buzditani törekszik, a kérelmet teljesiteni kivánta, s annak folytán 25 frtot a megjelölt czélra a központi pénztárból engedélyezett, oly megjegyzéssel, hogy folyamodó lelkész ur a hiánynak a nyustya vidéki kör e czimen felvett összegéből leendő pótlása iránt, nevezett körhöz forduljon.

13. Bornemisza László alispán ur inditványozta, hogy a „Novy Domony Kalendár“ s a „Vlast a Svet“ czimü nyomdai termék e megye tótajku lakói közt minél számosabb példányban leendő elterjesztése végett — a költségvetés terhére — intézkedések tétessenek. — A közgyülés ez inditványt elvben már most elfogadta ugyan, de tájékozást szerezni kivánt ugy a szükségletről, mint az ennek kielégitését gátló nehézségekről; megkeresni határozta tehát a vidéki körök választmányi tagjait az iránt, hogy szivesked jonek a „Vlast a Svet“ nevü, Zsilinszky Mihály által szerkesztett, évenkint 1 frtba kerülő, hazafias néplapot, nemkülömben az ugyan annak szerkesztése alatt megjelent „Novy Domovy Kalendár“ naptár terjesztészét felkarolni, s menynyiben azt a saját jövedelmökből tenni képesek nem lennének, ez iránt a központi választmányhoz fordulni, utóbbinak minden esetre jelentést tenni arról, hány példányban terjesztették azokat el.

14. Jegyzőkönyv hitelesitésére Groó Vilmos, ifjabb Süteő István és Fábry János urak küldettek ki.

15. Elnök a tagok élénk részvételét s érdeklődését megköszönvén, s azoknak egyesületünk anyagi és szellemi gyarapitását, első sorban uj tagok gyüjtése, adományok szerzése és e czélra való előadások rendezése által, legmelegebben ajánlván, a közgyülést befejezettnek nyilvánitotta.

A fenti határozatok a központi pénztárral és vidéki körökkel alkalmazkodás végett oly megjegyzéssel fognak közöltetni, hogy a megszavazott összegek, a körelnökök nyugtáira, évnegyedenkinti utólagos részletekben, s a befolyandó jövedelemhez képest lesznek központi elnök által utalványozandók.

Hirek és vegyesek.

Főgondnokválasztás. A berzétei ev. ref. egyház a mult hó 25-én tartott népes közgyülésében főgondnokává egyhangulag a szép készültségü Máriássy Barnát választotta meg, ki is e diszes hivatalba — az ünnepélyes eskületétele mellett — a mult vasárnap egész ünnepélyességgel beiktattatott.

Halálozás. Özv. Farkas Miklósné szül. Samarjay Erzsébet asszony, Farkas Ábrahám helybeli földbirtokos édes anyja, folyó október hó 29-ik napján elhunyt Dulhazán 83 éves korában. A megboldogult egyike volt megyénk előkelő társas körei legtiszteltebb női alakjának, kinek emlékét a népes család tagjain kivül igen sok rokon és ismerős fogja megőrizni.

Gyászhirt tudatnak velünk a következő sorok: „Özv. Jankovics Miklósné: Soldos Emma, Soldos Ottilia, özv. Czerva Gyuláné; Soldos Erzsébet és Aranka leánya; Czibur Kálmánné: Soldos Irma férjével, Soldos Piroska, Soldos Kálmán és neje Fáy Borbála, Ilona, Berti és Kálmán gyermekeikkel; Soldos Barna és neje: Fluck Ida Ida, Oszkár és Barna gyermekeikkel: Soldos Árpád és neje Sebők Malvin, Elemér, Béla, Árpád gyermekeikkel. Jankovich Józsáné Soldos Anna férjével, Miklós, Ilona és Emma gyermekeikkel, továbbá a nagyszámu rokonság nevében is fájdalmas szivvel jelentik felejthetetlen jó testvér, sógorné, nagynéne és rokonnak Runyay Soldos Lillának, élte 54-ik évében, folyó évi október 23-án reggeli 7 órakor tüdőszélhüdésben történt gyászos elhunytát. — A boldogultnak hült tetemei folyó hó 25-én d. u. 2 órakor az ág. ev. egyház szertartása szerint fognak a runyai sirkertben örök nyugalomra tétetni. — Runya, október hó 23-án 1887. — Virasszon az áldó emlekezet sirja felett!“

Kikeresztelkedés. Andrási Mór helybeli fényképész — mint öt testvére már előbb — a helvét hitvallásu egyház tagjává lett. A keresztelési ünnepély, melynél a keresztszülei tisztet Terhes Pálné urnő s Bornemissza László alispán ur ő nagyságaik fogadták el, egész csendben tegnap ment végbe a lelkészi lakban. Az uj hivő „László“ névre kereszteltetett.

Jótékonyczélu előadás lesz a helybeli felsőbb leánynevelő tanintezetben e hó 31-én (hétfőn) A tiszta jövedelem a „Maria-Dorotthe“ — tanitó nőket segélyező — budapesti egylet pénztárába fog beküldetni. Ez előadást ugy a nemes czél, mint a kis szereplők s általában a tanügy iránt érdeklődő müvelt közönség pártoló figyelmébe ezuttal is melegen ajánljuk.

Szives felhivás és kérelem. Tisztelettel párosult bizalommal kérem mindazokat, kik kibocsájtott „iveinknek“ birtokában vannak, hogy azokat gyüjtésük bármi csekély eredményével hozzánk visszaküldeni sziveskedjenek, hogy a ma holnap megtartandó végleges elszámolás lehetségessé váljék. Igen szivesen kérem e felhivást tekintetbe venni s

---

Hüvös szél támad onnan felül — az erdőkoszoruzta bérczek tájáról. Csókja borzadalmas. Tekintetem önkénytelenül arra téved, honnan a szél eredt — s hah! — mint szép asszonyra, ha hullófürtei közt felfedezte az első áruló ezüst hajszálat, — ugy hat reám a bérez magaslatát boritó első hó megpillantása.

Vénülő ember fején ősz haj.

Itt az ősz igazán! Itt az enyészet.

A nagy természet meghalni készül.

A mi szép volt, a mi kedves volt, a mi kellemes volt, elenyészik, oda mind; — jön helyébe a mi rut, a mi ellentétes, a mi kellemetlen, — a hideg sár, a fagyos rög, a zuzmara.

Egy a sora mindennek a mi volt, van és lesz, — közös sorsunk: a mulandóság:

Valóban?!

El kell-e mulni mindennek bármi szép, nemes és jó legyen az?

Igen.

A mulandóság nagy törvénye nem ismer kivételt.

De valóban elmult, elenyészett, meghalt-e az, a mi elmulni, elenyészni meghalni látszott? És vajjon örökké?

Nem, ezerszer nem!

Hála a tudománynak, mely felállitotta és bebizonyitotta e tételt „az anyag nem vész el“ — csak változik.

Nincs mulandóság csak változás,

Nem halunk meg soha, csak változunk olykor, — és változásban élünk örökké ott, hol erő, élet és enyészet van.

A mulandóság, a halál csak látszat, csak álom, csak a feltámadó élet csirája.

Az élet: az örök.

Avagy nem következik-e a nagy természet elmulására, halálára, a legzordabb télre is — vidám, mosolygó, életadó feltámadás, — kikelet?!

* * *

Pávássyéknál elite-társaság van együtt, hölgyek és férfiak vegyesen.

A társalgás igen élénk.

A közelmultban történt és közeljövőben történendők birálata képezi a beszéd tárgyát; — általános irányelv becsmérelni, gáncsolni, lerontani mindent, keresni a hibát mindenütt és mindenben, — jóakarat, pártolás nincs sehol és semmi iránt.

A legnemesebb intetiók, helyzetek és viszonyok — a roszakarat szemüvegén tekintve — félremagyaráztatnak, gáncsoltatnak, — a feltünni s mindenhez érteni akaró tudákosság szakértelmet fitogtat — s mert teremteni nem képes — rosszal, — gáncsol és ront mindenütt.

Az emberek itt önkényt vagy önkénytelenül keresik mindenben és mindenütt a disharmoniát, a hol nincs, ott előidézni igyekeznek.

A diszharmoniát mely fáraszt és megöl!

Csoda e ily társadalmi viszonyok mellett, ha minduntalan hallani a Kardossy ur által itt is felvetett következő szavakat:

Valóban rosz társadalmi életünk van; — a hány ember, annyifelé huz, — higyjék el — itt nálunk valamit összehozni lehetetlen. Megvallom, félelemmel tekintek most is a beállott hosszu őszi esték elé, — nincs semmi kilátásunk kedélyes, nemesitő mulatságokra, pedig erőnk, tehetségünk, alkalmas helyiségünk mind volna hozzá; — jótékonyczélu mükedvelői előadások, hangversenyek, felolvasó estélyek, közvacsorák stb. segélyével kellemessé tehetnők a bekövetkező unalmas estéket; — csak tünnék a társadalmi életre lidércznyomásként nehezedő közöny, — mulnék a gáncsolódás ösztöne, lenne bennünk a szép, jó és nemes iránt egy kissé több jóakarat, — igyekeznénk a mulatságokban egyedüli czélként keresni a mulatást, — ne vinnők be oda s ne tüntetnők ki lépten-nyomon a társadalmi külömbségeket, — ne használnók ez alkalmakat arra, hogy egymást fényben, ragyogásban, költekezésben felülmuljuk, — s ez által támsszunk észszerütlen versenyt, — mely arra alkalmas csak, — hogy sokaknak anyagi jólétét tönkretegye, — a legtöbbeket pedig társas összejöveteleinktől visszatartson.

Ha megtanulnánk végre valahára „olcsón mulatni.“!

Persze, hogy jól kinevették Kardossy urat az ilyen bölcs beszédeért.

Talán még most is nevetnék. — de az ajtó nyilik — s ah — mily meglepetés, a kis Pletykássy Malvine lép — vagy inkább repül be rajta.

Uraim! Hölgyeim! Jó napot! Ah tudják már? Még nem? En leszek hát az első a ki önökkel közölhetem e meglepő és kellemes ujdonságot. Képletegi-ék leánya a szép Apollonia, — ki mint önök jól tudják — a közöny és mellőztetés miatt tetszhalált szenvedett, — mai napon — hála a semmi fáradságot nem kimélő gondos orvosi kezelésnek — életre ébredt, és a kezelő orvosok egybehangzó véleménye szerint, egy nehány hét alatt teljesen magához tér, felgyógyulásának örömére fényes és nagyszerü estély fog rendeztetni, — hol magát a közönségnek ujra bemutatja, azontul pedig gyakrabban rendeztetnek ily estélyek, melyek gyönyöreivel már most előre kecsegtethetjük magunkat! . . .

Lehetetlen?

Nincs semmi lehetetlen!

* * *

Mesét mondok.

Volt egyszer egy város. — Azt beszélték róla — s volt is benne valami — hogy rosz benne a társadalmi élet, — és hogy ott — wiszt és kalábri parthien kivül egyebet összehozni lehetetlen. — (Ez merő rágalom).

Ennek a városnak is volt több tetszhalottja, ezek közül az egyiket M. T.-nek hitták. M. T. általános kedveltségnek örvendett, — előbb gyakrabban rendezett estélyeket, s azokon oly örömest jelent meg mindenki, — jóllehet annyira udvariatlan volt (mig élt), hogy vendégeit nemes czélok érdekében rendszerint megsarczolta.

Mikor lép életre az a tetszhalott?

Hajh! hajh!

Ősz van, az enyészet és mulandóság időszaka, — a halál közelget, — ki gondolna ilyenkor a feltámadásra?

Azonban nincs semmi lehetetlen!

Talán az sem lehetetlen, hogy ez a mi tetszhalottunk — az enyészet és mulandóság időszakában fog életre térni?! . . . . . .

Csak semmit sem kimélő gondos kezelés az életre hozás körül és bizton reméljük hogy ugy lesz.

Szombathy.

teljesiteni már csak azért is, hogy igy, ama költséges egyénenkénti megkereséstől szegény egyházunk megóva legyen. Leborulva áldom az Isteni gondviselést, hogy --- mint hajdan a kövekből támasztott fiakat Ábrahámnak --- ugy e kalmár szellemü világban teremtett számunkra is nemesebben érező s magasabban gondolkozó honfiakat és honleányokat, kiknek szive melegen dobbant meg ügyünkért, a mely bukni készült. Az egyházunk felé minden oldalról irányuló szives figyelem, munkás szeretet, s főleg a prot. hagyományos buzgóság már is annyira segitett, hogy muzsáink hajlékát az iskolát, nemkölönben az ur házába hivogató harangunkat s parókhialis épületeinket rendbeszedhettük s hasznavehetővé tehettük, jóllehet a sokkal több költséget igénylő ostemplom, torony s düledező keritések stb. rendbehozatala még mind reánk vár. Szives felhivásom s kérelmem ismétlése mellett maradtam Berzéte, 1887. október 28-án.

Batta György, berzétei ref. lelkész.

Tüzoltó egyesületünkről a „Rozsnyói Hiradó" --- bizonyosan téves ertesülés alapján --- közelebbi számában, a megyei közgyülésről közlött tudósitásai közt azt irta, hogy „A tüzoltó-egylet Rimaszombatban feloszolván" stb., amiből a helyzettel ismeretlen olvasó azt hiheti, hogy városunk nevezett testülete már csakugyan nem létezik. Nem igy áll a dolog, mert ha tagadhatatlan is, hogy önkéntes tüzoltóink nem mindenike veszi letett fogadalmát komolyan, s a kötelesség érzete nem mindenikét hatja ugy át, hogy ez már magában is egyik biztositéka lehetne veszély esetén sikeres müködésének, mind a mellett bir e testület olyan szakavatott s buzgó tagokkal is, kik polgári, s ebben hazhui kötelességüknek tartják hivatásuk lelkiismeretes betöltését. S éppen ezek hozták javaslatba, hogy legyen a testületnek egy olyan --- számban erős --- része, mely folytonos szolgálatban minden eshetősséggel szemben készen álljon. --- Ennyit helyreigazitásul az igazság kedveért, melyet t. laptársunk és olvasó közönsége figyelmébe ajánlunk.

A magyar delegatió (a magyar törvényhozótestület küldöttsége) e hó 27-én délután 5 órakor tartotta megnyitó ülését, mely alkalommal elnöknek Haynald Lajos kalocsai bibornok, alelnöknek gr. Tisza Lajos, jegyzőknek Hegedüs Sándor, Rakovszky István, b. Rudnyánszky József, háznagynak Harkányi Frigyes választatott meg. Ugyanekkor alakult meg az osztrákok hasonló bizottsága is.

Az első hivatalos functio f. hó 24-én délelőtt $^3/_4$12 órakor ment végbe a helybeli kir. törvényszék most épült palotájában. Ekkor hirdettetett ki ugyanis W. Adolf előtt az ellene hatóság elleni erőszak miatt folyamatban volt bünvádi ügyben meghozott harmad birósági itélet. Az első itt működő tanács következő tagokból állott: elnök Fornét Jenő, birák: Madarassy Dezső, Lányi Bertalan, jegyző: dr. Kemény Andor. A vádhatóságot: Kubinyi Aladár kir. ügyész képviselte. A kihirdetett harmadbirósági itélet ellen további jogorvoslatnak helye nem levén, --- vádlott --- az itéletileg kiszabott egy havi fogház büntetés végrehajtása végett a kir. ügyészségnek átadatott --- és a fogházba azonnal átkisértetett. Ot érte igy a véletlen, hogy az uj fogházépületnek első önkénytelen lakója lett és első tette meg ott a hátsó kis lépcsőn --- melyet „sohajok lépcsőjének" -- is nevezhetnénk, --- azt a szomoru utat, --- mely az elkövetett gonosz tett megtorlásául kiszabott büntetés eszközéhez, --- a hosszab rövidebb időre bezáruló börtön ajtókoz vezet.

Az idegen házalók üzelmeire figyelmeztet egyik vidéki laptársunk közleményében. Közönségünk alma része, mely „alkalom"-adtán a honi ipar emelkedéseért minden áldozatra kész ami szavakból kitelik, hanem a mellett pénzét cseh s német gyártmányokra vesztegeti, bizony megszivelhetné eme sorokat: „Gyakori nálunk, hogy cseh házalók és más osztrák tartománybeliek is szoktak időnként megjelenni és jó, rossz áruikkal, leginkább vászonneműikkel, jó vásárt csinálnak. Mi törvénytelennek ugyan nem mondhatjuk, hogy hatóságaink az ily házaloknak megengedi a üzérkedést, mert hisz az Ausztriával való vámközösségből az önként folyik, hanem közönségünkhöz mégis van e tárgyban egy pár szavunk. Egy az, hogy az ily házalók, a kik csak egy-két napig tartózkodnak nálunk, lelkifurdalás nélkül engedik meg maguknak a csalást, mert hisz őket a vevő vagy látja még valaha vagy nem; más az, a mi magyar szempontból ennél fontosabb, hogy az ily házalók nem lévén magyar honpolgárok: sem álllami, sem községi adót nem fizetnek és a helybeli adófizető kereskedők üzletét rontják s igy voltakép a nemzeti vagyont apasztják. E mellett az osztrák házalók kizárólag idegen, vagyis nem-magyar iparczikkeket árulnak, s ha tekintjük, hogy a helybeli kereskedők, ha nem is kizárólag, de részben mégis magyar készitményeket közvetitnek, s ez által a magyar ipart mozditják elő, lehetetlen nem figyelmeztetni közönségünket, hogy lehetőleg tartózkodjék az osztrák, de különösen a cseh házalók pártolásától. Gondoljunk arra, milyen agitatiót fejtenek ki a csehek a magyar buza, liszt, bor és zsir ellen! Mi pedig tárt ajtóval fogadjuk a cseh iparczikkeket terjesztő cseh házalókat! Ezt már nem követeli a paritás és nem nagy belátást tanusit az a közönség, mely az ilyen házaló kereskedőket is támogatni képes, egészen eltekintve attól, hogy az ilyen eljárás a hazafiság szempontjából is megrovandó. Legyen tehát jelszavunk: Pártoljuk a magunkét." (E. L.)

Néger ötös énekkar (három nő, két férfi) érkezett körünkbe --- állitólag a berlini „Belle Alliance" szinházból. Tegnap este mutatta be először „müvészetét," mely minden hühó után is, csak némi részben emelkedett felül az ügyesség szinvonalán. Magán dalaik nem sokat érnek, főleg a nők hangja csekély terjedelmü. De összénekeik --- a négyes és ötös szólamokban --- meglepően hatásosak, sőt dalaik halkitott részét nagy élvezettel hallgatta az a tekintélyes számu közönség, mely első felléptükből bizonyára legkevésbé sem várt müélvezetet. Mindent összevéve --- szokatlan megjelenésük miatt is, vagy talán épen azért --- legalább egyszeri megtekintésre érdemes.

Általános mü-, ipar-, termény- és állatkiállitás lesz Pécsen, s tart 1888. évi augusztus hó 12. napjától ugyanazon év szeptember hó 9-ik napjáig, tehát négy héten át. Részt vehetnek benne Magyarország minden megyéjéből: 1. minden olyan iparczikkek, melyek az 1887. évi 44. t.-cz. biztositotta allami kedvezményt élvezik, 2. a házi ipar-, 3. uj találmányu iparczikkek, uj szerkezetü munkagépek és szerszámok. A kiállitási bejelentések, valamint a kiállitásra vonatkozó levelek a „pécsi kiállitás végrehajtó bizottságához" Pécsen, (király-utcza, kölcsönsegélyző egylet háza I. emelet) intézendők, honnan a térhelyek ára s más tudni valók iránti értesitések, kivánatra, készséggel megküldetnek. A kellő időben --- legkésőbb folyó évi deczember hó 15. napjáig --- bejelentett s elfogadott kiállitási tárgyakat 1888. évi julius 20-ik napjára tett záros határidőig kell a végrehajtó bizottságnak bérmentve beküldeni. E kiállitást különösen ajánljuk gyárosaink és iparosaink figyelmébe, mint olyan kedvező alkalmat, melynek fölhasználása mellett nem járna valami nagy nehézséggel megyénk ipari termékeinek szélesebb körbeni ismertetése.

Az éhező iskolás gyermekek sorsát, kiknek száma a napi lapokban közelebb megjelent adatok szerint, Budapesten másfélezernél több, a fővárosi közönség igen melegen karolta fel. Nem tartjuk lehetetlennek, hogy a vidéki elemi iskoláknak is vannak amazokhoz hasonlóan szerencsétlen növendékei. Valjon akad-e nálunk is olyan, aki számba vegye, hány ártatlan gyermek viseli azt a nagy terhet, melynek neve --- éhség?

A dohány egyedárusság (monopolium)-ból származó bevételek fokozását czélozza egy törvényjavaslat, mely a m. kir. kormány elnöke Tisza Kálmán által e czim alatt: „Törvényjavaslat a dohány jövedéki törvények és törvényesitett szabályok némely intézkedéseinek módositásáról" az országgyülés elé terjesztetvén, a pénzügyi bizottság által már letárgyaltatván, igen kevés változtatással el is fogadtatott. E javaslat folytán, mely valószinüleg már ez évben törvénnyé válik, a kormány meggyőződése szerint, már az első évben egy-, a következőkben évenkint három millió forinttal fognak szaporodni az állam bevételei. Különösen a termelendő dohány minőségének javitását s a csempészet megakadályozását czélozza e javaslat, mely utóbbira nézve igen szigoru intézkedéseket tartalmaz. A többek közt: „Ha valamely dohány termelésre jogositott községben csempészet fog történni, a termési engedély az egész községtől elvonatik. A magán használatra való termesztés feltétlenül s mindenkitül megvonatik. A dohány feldolgozásra szánt eszközök használata tilos. Dohány száritása, simitása csak ellenzárral ellátott olyan hélyiségben lesz megengedve, melynek egyik kulcsát financzok használják, kikkel szemben minden ellentállás „hatóság elleni erőszak„ büntettét képezi. A csempészet feljentői jutalomban részesülnek, s a csempészetért felelőssé tétetnek a városok és községek hatóságai. Egy szóval „drága" lesz a „szüz dohány," --- ha ugyan egy általában akad olyan, ki érette 500 frt birságot esetleg tartós fogságot megkoczkáztasson.

A régi ötforintos államjegyek beváltása. A hivatalos lap közli a pénzügyminiszter hirdetményét, mely szerint az 1866-ik évi julius hó 7-éről keltezett ötforintos államjegyek, már csak f. évi deczember hó végeig váltatnak be, a közös pénzügyminiszteriumhoz intézendő, szabályszerüen bélyegzett folyamodvány alapján. Ezen határidőn tul az államjegyek többé sem beváltatni, sem kicseréltetni nem fognak.

Az igazság. Három jelenet egy magánlakáson, melyről nem árulják el, törvénykezési vagy közigazgatási hatalom lakja-e, vidéken-e vagy a fővárosban. Elég az, hogy a jelenetek megtörténtek. A tisztviselő pipázva ül szobájában. Belép hozzá egy idegen asszony, kezében egy köcsög tejföllel. „No mi ujság, Csomainé lelkem?" kérdi a tisztviselő. „Az ügyemben jöttem, tekintetes uram, megkérem szépen, hogy javamra döntse el." „Hm, hát aztán mivel támogatja galambom az ügyét?" „Ezzel a köcsög tejfellel ni." „Jól van, hát csak vigye ki a konyhába." Második jelenet. Az ellenfél megtudja az özvegy látogatását, hát ő is bekopogtat a lakásra. „Mi ujság Nagy János öcsém?" fogadja a tisztviselő. „Abban az ügyemben jöttem, amibe a Csomainé mártott, instállom alásan, hogy javamra döntse el a tekintes ur." „Hát aztán mivel támogatod az igazságodat?" „Hoztam egy malaczot, kün van az ajtó előtt, azzal támogatom." „Jól van fiam, hát csak vidd be a konyhába." Harmadik jelenet. Az ügy a malaczos fél javára dőlt el. Csomainé asszonyom keseregve állit be az ő pártfogójához, s szemrehányást tesz: „Lám tekintetes uram a Nagy Jánosnak itélte az igazságot, pédig hoztam egy bögre tejfölt!" „Hjah, galambom --- felel a megszólitott --- a malacz feldöntötte a bögrét." (P. H)

A szivarfogyasztás mérveiről igen érdekes számadatokat terjesztett elő a magy. kir. pénzügyi kormány a dohány egyedáruságot tárgyazó törvényjavaslattal kapcsolatban. Ezek szerint Magyarországon 1885. évben elfogyott szivar és szivarka 576.329,697 darab, mely --- darabonkint egyremásra csak 3 krral véve is értékét --- közel 18 millió frt bevételt biztositott.

Gyakorlati tót nyelvtan czim alatt egy valóban hézagpótló müvet adott ki Glósz Miksa csik-somlyói főgymnásiumi tanár azok számára, kik birnak elég türelemmel és tehetséggel ahoz, hogy a tót nyelvet egy czélszerü kézikönyv utmutatásai nyomán sajátitsák el. E nyelvtan dr. Ahn F. rendszere szerint van szerkesztve, s mert nem a szabályok halmazára, de inkább lehető számos példák alkalmazására épit, nagyon alkalmas ahoz, hogy e könyv jó szolgálatot tegyen még azoknál is, kiknél a rájuk nézve idegen nyelv tanulása nagy nehézséggel jár, ugyanezért ajánlhatjuk azoknak, kik használni kivánnák. Megrendelhető Lampel Róbert budapesti könyvárustól, példányonkint 80 krért.

Intelligens egyének mellékfoglalkozást kapnak, mely naponta 2—3 frt jövedelmet hajthat és egész müvelt, bármily állásu, egyének is elvállalhatják e foglalkozást, mely nem sorsjegyek vagy kereskedelmi czikkek kolportálásából, hanem hazafias és politikai természetü, igen érdekes müveknek (általunk közlendő) könnyü módon való terjesztéséből áll. Bővebb értesitést ad: Noszlopi E. Budapest IV. lövész-utcza 5.

A „Pesti Hirlap"-ot a társadalmi és politikai élet immár bekövetkezett nagyobb élénkség valósággal nélkülözhetlenné teszi a müvelt magyar olvasóközöségre nézve; mert azonkivül, hogy e lap mindig hü és megbizható krónikása a napok történetének, egyuttal a hosszu téli esték unalmának elüzésére benne található a legtöbb mulattató, nemesen szórakoztató s hasznos tudnivalókat is tartalmazó olvasmány. S mindezek fölé a lap előfizetői hetenkint önálló zenemellékletet is kapnak, mely a legjobban megválogatott darabokat tartalmazza s zenekedvelőkre nézve becses gyüjteménnyé szaporodik már nehány hó alatt is. A lapban most folyó érdekes orosz regényt (a „Kilenczedik hullám" Danilevszky Gergelytől), még november hóban egy szenzációs angol regény, azt pedig egy nem kevésbé érdekfeszitő eredeti regény fogja követni. A „Pesti Hirlap" ma méltán mondható a legolcsóbb napilapnak, mert bár mindennap 16 teljes oldalon jelenik meg, ára egy hóra csak 1 frt 20 kr., negyed évre 3 frt 50 kr., s az előfizetés minden naptól kezdhető. Előfizetési pénzek a „Pesti Hirlap" kiadóhivátalába (Budapest, nádor-utcza 7.) küldendő, honnan mutatványszámokat egész hétig ingyen küldenek.

Nyilvános nyugtázás.

Berzétei ev. ref. egyházunk javára ujabban hozott kegyes adományok:

a) Berzétéről: Máriássy Barna főgondnok ur ujolagos szives adománya 30 frt.

b) Sátoralja-Ujhelyből: Dókus Gyula sárospataki főiskolai világi algondnok s főszolgabiró ivén, Dókus Gyula 1 frt, Sátoralja-Ujhely város 5 frt 80 kr. Sárospatakról egy valaki 20 kr. Petrahói körjegyzőség községei 5 frt 50 kr. Legenyéi körjegyzőség községei 4 frt 17 kr. Velejtei körjegyzőség községei 1 frt. Magyar-Jesztreben Bernáth Győző 1 frt. Bernáth Gyula 1 frt. Czékén Boronkay Károly 1 frt. Egri Elek 1 frt. Horváth János 1 frt. Nagy Toronyán Fedak Károly görög kath. lelkész 50 kr, összesen 23 frt 17 kr.

c) Putnokról Farkas Gyula egyházmegyei világi jegyző küldeménye 1 frt.

d) Páskaházáról Vajányi János segédlelkész gyüjteménye 3 frt 33 kr.

Főösszeg 830 frt.

A nemesen érező s szivesen fáradozó jóltevők fogadják hálás lelkem forró köszönetét, nyerjenek az égből jutalmául lelki békét, szivnyugalmat.

Berzéte, 1887. október 28.

Batta György, berzétei ref. lelkész.

Hivatalos közlemények.

A miskolczi ipar- és kereskedelmi kamarától.

388/887. sz. **Értesités.**

A magyar nyugati vasut által 1888-ban szükséglendő anyag és leltári tárgyakról szóló kimutatása hivatalos helyiségünkben megtekinthető.

Miskolczon, 1887. október hó 22.

Radvány István, elnök. **Dr. Kovács Gyula**, titkár.

A miskolczi ipar- és kereskedelmi kamarától.

389/887 sz. **Értesités.**

Az első magyar gácsországi vasut igazgatósága 24300 darab vasuti talpfát óhajt beszerezni. --- Ajánlatok az igazgatósághoz Bécsbe f. évi november hó 15-ig terjesztendők be. Az ajánlat benyujtására vonatkozó felvilágositásokkal ugyanazon igazgatóság szolgál.

Miskolczon, 1887. október 22.

Radvány István, elnök. **Dr. Kovács Gyula**, titkár.

A miskolczi ipar- és kereskedelmi kamarától.

390/887 sz. **Értesités.**

A magy. kir. igazságyügyminiszter ur megküldte a kamarának a román biróságoknál müködő azon ügyvédek névjegyzékét, kik a német vagy francia nyelvben jártasak s igy a külföldi felekkel jobban érintkezhetnek. --- E jegyzék a kamara hivatalos helyiségében megtekinthető.

Miskolczon, 1887. október 25.

Radvány István, elnök. **Dr. Kovács Gyula**, titkár.

A miskolczi ipar- és kereskedelmi kamarától.

394/887 sz. **Értesités.**

A Budapest-pécsi, Mohács-pécsi és kir. szab. Pécs-baresi vasutak 1888-ik évi szükségletére beszerezni kivánt czikkek, ugymint: erdei termények, üveg áruk, szövött, fonott áruk, gyapju, kötél, bőr, kautschuk, papir, kefekötő, seprü, olaj, festék s vasáruk, lánczok, kapák, lakatos áruk s rézmánkák szálllitásáról szólló hirdetmény a kamarának megküldetett. A hirdetmény és kimutatás a kamara hivatalos helyiségében megtekinthető. Az ajánlatok benyujtása nines időhöz kötve.

Miskolcz, 1887. október 26.

Holländer Ede, h. elnök. **Dr. Kovács Gyula**, titkár.

Felelős szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.

Magán-hirdetések.

Vizi-malom.

A Rima folyón épült és a legjobb állapotban levő **bakos-töröki vizi-malom** a hozzátartozó emeletes lakás-, gyümölcsös-kert, rét- és szánfölddel (körülbelül hat holdnyi terjedelem) **1888. év január hó 1-től,** kedvező feltételek mellett, több évre **bérbe vehető, esetleg örök áron is eladó.**

A malom három őrlő-kőre és hat bakóval biró kendertörőre van berendezve.

A feltételek felől értekezhetni bármikor **Tamásfalán** (u. p. Rimaszombat) a tulajdonosnő **ANDRIK SÁMUELNÉVAL.** 2—*

Mészáros tanulóul

egy jó családból származott 13—14 éves, erős testalkotással biró ifju azonnal felfogadtatik **Susztek József** rimaszombati mészáros mesternél. — Bővebb értesitést nyerhetni ugyanott. 3—*

Tánczanitási jelentés.

Tisztelettel hozom az érdekelt szülők és gyámok tudomására, miszerint az évenkint Rimaszombatban megtartatni szokott tánczanitási tanfolyamot folyó évi november hó elsején kezdem meg.

Rimaszombat, 1887. szept. 15.

ZSEMBERY ADOLF, tánczanitó.

HIRDETMÉNY.

Özv. Szathmáry Király Pálné ő méltósága **Eger-Lövői** gazdaságában — az e napokban létrejött haszonbérbeadás folytán — ezennel eladóvá tétetik 185 drb magyar faj különféle koru és nemü gulyabeli marha, 931 drbból álló egynyiretü juh-állomány, 266 drb sertés, 1 teljesen használható állapotban lévő Clayton-Shuttleworth-féle cséplőgép és Garreth-féle 8 lóerejü locomobil, a hozzátartozó felszereléssel és gépszerszámokkal.

A venni szándékozók sziveskedjenek maguk, akár a **tulajdonosnőnél F.-Zsolczán**, akár **Eger-Lövőn** lakó **Mlakker Ede** tiszttartó urnál, bővebb felvilágositást szerezni.

ENGEL ADOLF

DIVATKERESKEDÉSE

RIMASZOMBATBAN.

Bevásárlási utamból e napokban térvén vissza, bátorkodom Rimaszombat és környéke nagyérdemü közönségét arról értesiteni, hogy áruimnak legnagyobb része már is megérkezett, és üzletemben igen dús választékban találhatók a következő czikkek :

Az őszi és téli idény legujabb divatszabta ruhakelméi sima, koczkázott, síkozott és petytyesek, — peruvienek cheviotiek, diagonale, lodenek, baigeok, kazán és flanellek, ezekhez szükséges díszek. — Bársonyok minden szinben, sima és koczkázott peluchek, surah, mervellieux, atlasz és faille-selymek fekete és szines. Továbbá paszomány-díszek és készletek, gyöngyrózsák, gyöngykapcsok, gyöngyözött csipkék és ilyen készletek. Ezenkivül nagy raktár az oly kedvelt Zichy-paszomány készletekből, melyek nálam minden ruhához illő szinben kaphatók.

Gyászkelmék : Fekete terno, cachemir, alapin, csíkos és koczkázott szövetek. Gyász krépe- és grenadin-fátyolok, fekete keztyük, harisnyák, és különböző finom fekete díszek.

Mosó-barchetek, valódi szinüek a legszebb mintákkal, — kalmukok, cretonok, oxford és zephirekből nagy raktár.

Futó- és sopha-szőnyegek, utóbbiak minden nagyságban, jutte tapestrie és velvetből, batorkelmék szép választékban: jutte, burett, oriental és imperial-szövetekben, továbbá creppek és köppenek nagy keleti mintákkal, hozzá hasonló függönyök és függönykelmék. Ezenkivül fehér csipke-függönyök, ágy- és asztalterítők a legszebb mintázattal és számtalan minőségben, csíkos csinvatok (gradl) különböző szin- és árban.

Óriási raktár **férfi és női ingekből,** lábravalók, hálóköntösök- (corsetts), gallérok- és kézelőkből.

Jäger tanár-féle normál alsó tricot-ruhák urak és hölgyek számára. Harisnyák, keztyük bőrből, posztóból és kötöttek. Derékfüzők és esőernyők.

Tricot- és jersei-derekak a legváltozatosabb szinekben, különféle kiállitásban.

Karmantyúk (muff) krümmer, szőrme, nyul-, majom- és seelin-bőrből különféle forma- és kiállitásuak.

Csipkék fekete, fehér, crém- és drapp-szinekben czérna-, pamut- és selyemből. Breton, triming, valancien, edelweis, spanyol, mattlassé, sujlaché keleti- és chantilly-fajtákban. Nyakbodrok (rüchek), szallagok, gombok, csattok és kapcsok.

Csipkekelmék, csipkefodrok (volant), csipkekendők és fátyolok minden szinben.

Kötő-, horgoló- és szövő-pamutok, téli harisnya-pamutok, minden szin- és minőségben zephir-pamut.

Vászonáruk : Ez azon czikk a melyre nagy sulyt fektettem ezen bevásárlásom alkalmával, főleg azért, hogy a legdusabb

MENYASSZONYI KELENGYÉT

is meg lehessen üzletemben vásárolni, a miért is igen nagy raktáram van a következő czikkekből :

Rumburgi vászon „May és Hochfeld"-féle gyártmány, 8/4 és 10/4 széles lepedő- és paplanlepedő-vászon, hollandi, irlandi römerstädti, sternbergi, beneši és frankstädti czérna-vásznak. Fideeki, miszteki és grulichi pamut-vásznak. 4/4 5/4 8/4 és 10/4-es chiffonok. Az oly kedvelt és jónak bizonyult cretonok, kamuka-csinvatok (damaszt-gradl), czérna és pamutból szepességi és sziléziai fehér és szines abroszok, asztalkendők és csemege-kendőcskék. Pohár, tányér és portörlő ruhák. Kamuka, sávolyos és frottier-törülközők, táleza-kendők, tablick és asztalfutók. — Kanavászok 30 és 35 rőf hosszuak a leg zolidabb szinekben és különböző minőségben. — Paplanok selyem, satein, cachemier és cretonból Zsebkendők fehér és szines széllel, egészen szinesek vászon és battisztból. Pique és zsinóros barchet továbbá fehér atlasz-barchet kiváló jó minőségben. Derékaljak és matráczkelmék.

Óriási nagy raktár férfi és fiu öltönykelmékben, és miután egy kiváló ügyes szabóval állok összeköttetésben, azon helyzetben vagyok, hogy kivánatra egy egész öltönyt vagy téli kabátot 24 óra alatt elkészittethetek.

Készülnek nálam a legujabb szabásu reggeli és utczai öltönyök, szalon-öltönyök, frakkok, Menchikoff-, Havelok- és Hamilton-felső-kabátok (Überzi her) és téli kabátok urak és fiuk számára. — Miután a legfinomabb hozzávalókkal rendelkezem, a jó szabásra és elegans kiallitásra pedig nagy figyelmet forditok. Üzletem ezen része bátran kiállja a versenyt bármely hasonrangu fővárosi üzlettel.

Nem szándékom e helyütt fentjelzett czikkeim olcsóságát kiemelni, elég bizonyiték azon szilárd ragaszkodás, a melylyel legtiszteltebb vevőim nagy része üzletem fennállása óta irányomban tanusit, és a midőn üzletemet további szives pártfogásokba ajánlani bátor vagyok, biztositom arról, hogy azon elvemhez, a melyet üzletem megnyitásakor zászlómra tüztem, t. i. **„a lehető legszolidabb eljárás"**, hüen fogok mindenkor ragaszkodni, és folyton azon leszek, hogy t. vevőim irányában az eddig tanusitott bizalomért hálás legyek, a mit jó minőségü áruk pontos, jutányos és figyelmes kiszolgálása által, mindenkor be is fogok bizonyitani.

Szives, minél tömegesebb látogatásaikat tisztelettel kérve, magamat pedig becses jóindulatukba ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

Rimaszombat, 1887. október 25.

Kész szolgájuk

ENGEL ADOLF.

Kiadó lakás.

A belpiaczon volt törvényszéki épület jobboldali szárnyában 3 utczai- s egy udvari szoba butorozva vagy a nélkül, folyó évi november 1-től bérbe adandó. — Ugyanitt egy pincze is kiadó. — Bővebb felvilágositást e lap kiadó hivatala ad.

Hirdetmény.

269. sz. — Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 132. §-a értelmében, ezennel közhirré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbiróság 2324. számu végzése által **a gömörmegyei nép- és iparbank** javára **Czebe Károlyné** ellen 16834 frt tőke, és járulékai követelés erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt, 434 frtra becsült, házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak. Mely árverésnek a 3693. számu kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis alperes rimaszombati lakásán leendő eszközlésére **1887. évi november hó 17-ik** napjának délelőtt 10 órája határidőül kitüzetik, ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is eladatni fognak. — Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek mellett lesz kifizetendő.

Kelt Rimaszombatban, 1887. évi október hó 19.

Draskovich, kir. birósági végrehajtó.

Előfizetési árak:

Egész évre . . .	14 frt — kr.
Félévre	7 » — »
Negyedévre . .	3 » 50 »
Egy hóra. . . .	1 » 20 »

Egyes szám helyben **4** kr.
Vidéken **5** kr.

Százalék nem adatik.

Kiadóhivatal :
Budapest, nádor-utca 7. sz., földszint, hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólamlások intézendő.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztési iroda:
Budapesten, nádor-utca 7. sz., I. emelet hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések
kiadóhivatalban vétetnek fel.
Francziaország részére pedig John F. Jones & Cie. Párisban, 31 bis, rue du Faubourg Montmartre.

Pártoktól és kormánytól egyaránt független közlöny.

Naponta 16 oldal.

Legolcsóbb magyar lap.

Ama tiz év alatt, mely a **Pesti Hirlap** megalapitása óta eltelt, a magyar olvasóközönség rokonszenve évről-évre fokozódó mérvben fordult a lap felé, ugy hogy ma, — mikor a **Pesti Hirlap** immár **tizedik** évfolyamát éli, — kétségbevonhatlanul a **legkedveltebb és legelterjedtebb lap Magyarországon.**

A hazai közönség e páratlan bizalma és rokonszenve arról tanuskodik, hogy a **Pesti Hirlap** mindig hiven megtartja azt az irányt melyet maga elé tüzött.

Független volt eddig s független marad ezután is minden irányban, **pártoktól és kormánytól egyaránt.**

Erős, öntudatos, magyar nemzeti politika, ez jelszava a Pesti Hirlapnak Határozottan szembeszáll mindazzal, ami e politikának utjában áll, de nyiltan helyesli, ha akár a kormány, akár bármelyik országos párt ugy jár el, a mint azt e politika érdekei követelik.

Ez teszi lehetségessé hogy a **Pesti Hirlap** munkatársai közt különböző pártállásu kitünő publicisták sorakoznak. **E függetlenségben rejlik a lap ereje,** melynél fogva megmondhatja az igazat minden irányban, a kormánynak és azt támogató többségnek ép ugy, mint az ellenzéknek.

A Pesti Hirlap vezérczikkeit Pulszky Ferenc, ifj. **Ábrányi** Kornél **Horváth** Gyula, **Eötvös** Károly, **Törs** Kálmán, **Schvarcz** Gyula, **Borostyáni** Nándor és dr. **Kenedi** Géza irják.

Ugyanők dolgozataikkal gazdagitják a **tárcarovatot** is, melynek rendes munkatársai azonkivül : **Mikszáth** Kálmán (Scarron), **Ágai** Adolf (Csicseri Bors), **Bartók** Lajos, **Tolnai** Lajos, **Jakab** Elek, **Kürthy** Emil, **Reviczky** Gyula, **Sebők** Zsigmond, **Szécsy** Ferenc, **Sziklay** János, **Szterenyi** Hugó stb.

Mikszáth Kálmán ki a „t. Ház" folyosójáról immár bejutott a honatyák közé, országos hirre és kedveltségre kapott képviselőházi karcolataiban humorizálja az országgyülési pártok és notabilitások ferdeségeit — párttekintet nélkül.

Az élénken szerkesztett rendes rovatok vezetői : **Antalik** Károly (országgyülés és zene), **Luby** Sándor (napi hirek), **Sasvári** Ármin (külpolitika). **Schmittely** József (segédszerkesztő) stb., mindent elkövetnek hogy az olvasó közönség igényeit a legfokozottabb mérvben kielégitsék.

A szerkesztőség élén, mint iránytadó és igazgató lapvezér, **Légrády** Károly laptulajdonos-főszerkesztő áll, kinek e téren negyedszázadon át szerzett tapasztalatai garanciát nyujtanak arra nézve, hogy a **Pesti Hirlap** a lapok versenyében kivivott elsőrangu helyet mindig meg is fogja tartani.

Hazai és külföldi rendes tudósitók egész seregén kivül, kik — költségre való tekintet nélkül — minden nevezetesebb eseményről bő táviratokban értesitik a **Pesti Hirlap** közönségét, a szerkesztőség **külön tudósitót** küld a szükséghez képest mindenhova (még az ország határain tul is), csakhogy közönségét **első forrásból** láthassa el **megbizható** értesitésekkel.

A Pesti Hirlap szinházi és hirrovata elvitázhatlanul leggazdagabb valamennyi lapokéi közt.

A **külföldi irodalom** érdekesebb terméke it — regényekben, tárca-rajzokban s beszélyekben — gondosan megválasztva mutatja be.

Nagy gondot fordit a **Pesti Hirlap** még a **közönség köréből** való panaszok s a mindenki által szivesen olvasott **szerkesztői üzenetek** közlésére is.

S bár a legdiszesebb kiállitásban naponta (a hétfőt kivéve) **két teljes ivet** — 16 oldal — **fölvágott állapotban** ad az olvasó kezébe, külön kedvezményül **hetenkint** még egy **zenemellékletet** is kapnak a lap előfizetői, teljesen ingyen. Oly kedvezmény, minőt ma **egyetlen európai lap sem nyujt közönségének.**

Mindezen kedvezmények dacára **a Pesti Hirlap a legolcsóbb napilapnak** méltán mondható, amennyiben havonkint csak 20 krral drágább az ugynevezett kis néplapoknál, melyeknél pedig ötszörte többet tartalmaz.

A Pesti Hirlap előfizetési ára:

Egész évre . . .	**14** frt — kr.
Fél évre	**7** „ — „
Negyed évre . .	**3** „ **50** „
Egy hóra . . .	**1** „ **20** „

Előfizetés — legcélszerübben postautalványnyal — a hó bármely napjától kezdve eszközölhető s az előfizetési pénzek a **Pesti Hirlap kiadóhivatalaba (Budapest, nádor-utca 7. sz.)** küldendők

Összetévesztések kikerülése végett azonban csakis **PESTI** Hirlap irandó cim gyanánt.

Tisztelettel

a „Pesti Hirlap"
szerkesztősége és kiadóhivatala.
Budapest, V., nádor-utca 7.

Levelező lapon nyilvánitott óhajra a Pesti Hirlap kiadóhivatala egy hétig ingyen és bérmentve küldi a lapot mutatványul.

Hetenként zenemelléklet.

Nyomatja és kiadja **Rábely Miklós**. Rimaszombat, 1887. (Losonczi-utcza 24. szám.)